

Dosar nr. 2r-147/22
2-20040647-01-2r-03032022

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – S. Suvac
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Guzun, V. Sîrbu, A. Malfi

DECIZIE

06 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de Cristina Lesnic, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 54/35, în procedura falimentului, împotriva lui Serghei Gori și Cristinei Lesnic cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei pentru consumul energiei termice și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 26 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului declarat de Cristina Lesnic și restituit apelul,

c o n s t a ț ă:

La 27 martie 2020 Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 54/35, în procedura falimentului, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Serghei Gori și Cristinei Lesnic cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei pentru consumul energiei termice și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 22 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea depusă de APLP nr. 54/35 a fost admisă parțial. S-a încasat în mod solidar de la Serghei Gori și Cristina Lesnic, în beneficiul APLP nr.54/35, în procedura falimentului, datoria pentru consumul energiei termice formată în perioada 30 august 2019 – 31 ianuarie 2021, în mărime de 12481,58 de lei, precum și cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 500 de lei, iar în total 12981,58 de lei. S-au încasat în mod solidar de la Serghei Gori și Cristina Lesnic, în contul bugetului de stat, cheltuielile de judecată sub formă de taxă de stat în mărime de 374,44 de lei (f.d. 91).

La 12 iulie 2021 Cristina Lesnic a declarat apel împotriva hotărârii din 22 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termen a apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f.d. 98-101).

Prin încheierea din 26 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului declarat de Cristina Lesnic și restituit apelul ca fiind depus tardiv (f.d. 146-151).

La 27 februarie 2022, prin intermediul poștei electronice, Cristina Lesnic, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, a depus recurs împotriva încheierii din 26 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului și casarea integrală a încheierii instanței de apel, admiterea cererii de repunere în termen a apelului, cu remiterea cauzei în instanța de apel pentru judecarea în fond a apelului (f.d. 153-155).

În motivarea recursului recurenta Cristina Lesnic a indicat că examinarea cauzei în prima instanță, precum și pronunțarea hotărârii, au avut loc în lipsa ei, ea nefiind legal citată despre data, ora și locul ședinței de judecată. Dispozitivul hotărârii i-a fost expediat la 10 iunie 2021.

A menționat că, concluziile instanței de apel, precum că reprezentantul ei a fost înștiințat despre examinarea cauzei în prima instanță, sunt neîntemeiate, or nu există confirmare cu semnătura reală a acestuia.

A susținut că prin Hotărârea Parlamentului privind declararea stării de urgență nr. 49 din 31 martie 2021, pe întreg teritoriul Republicii Moldova a fost declarată stare de urgență pe perioada 01 aprilie 2021 și până la 31 mai 2021, iar procesul în cauză a fost suspendat de drept. Iar, ea nu a fost informată, că Judecătoria Chișinău, sediul Centru va purcede la examinarea în fond a cauzei, deși procesul era suspendat de drept.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 26 ianuarie 2022 și la 28 februarie 2022 a expediat-o prin intermediul poștei electronice reprezentantului recurentei Cristinei Lesnic, avocatului Valentin Caisîn, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexat la fila dosarului 163.

Astfel, recursul depus la data de 27 februarie 2022 de către Cristina Lesnic, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, este în termen.

La 10 martie 2022 Curtea Supremă de Justiție a notificat intimitei APLP nr. 54/35 copia recursului declarat de Cristina Lesnic, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, împotriva încheierii din 26 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, explicându-i dreptul de a depune referință asupra acestuia. Însă, până la examinarea recursului, intimata nu a făcut uz de dreptul său procedural și nu a depus referință în care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs (f.d. 168).

Iar, plicurile cu corespondența expediate în adresa lui Serghei Gori au fost restituite instanței cu mențiunea „plecat” (f.d. 169-170)

În conformitate cu art. 426 al. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 362 alin. (1,3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Hotărârea primei instanțe a fost emisă la data de 22 aprilie 2021, cu pronunțarea dispozitivului (f.d. 91).

Conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 22 aprilie 2021, la pronunțarea dispozitivului hotărârii primei instanțe, apelanta Cristina Lesnic nu a fost prezentă, aceasta fiind citată despre data, ora și locul ședinței de judecată, însă plicul cu corespondența a fost restituit instanței cu mențiunea „plecat” (f.d. 73).

De asemenea, prin avizul de recepție, anexat la materialele cauzei, se atestă că reprezentantul apelantei Cristina Lesnic, avocatul Valentin Caisîn, a fost legal citat pentru ședința de judecată din 22 aprilie 2021, recepționând citația la 09 martie 2021, cu mult timp până la ședința de judecată (f.d. 75). Deci, acesta a cunoscut despre examinarea cauzei la data de 22 aprilie 2021.

Prin Hotărârea Parlamentului nr. 49 din 31 martie 2021 a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 01 aprilie - 30 mai 2021.

Potrivit pct. 1 din Anexa la Dispoziția nr. 3 din 15 aprilie 2021 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, pe durata stării de urgență termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite prin Hotărârea Parlamentului nr. 49 din 31 martie 2021.

Prin hotărârea Curții Constituționale nr. 15 din 28 aprilie 2021, în vigoare din 28 aprilie 2021, a fost declarată neconstituțională Hotărârea Parlamentului nr. 49 din 31 martie 2021 privind declararea stării de urgență.

Astfel, având în vedere regula calculării termenului de decădere în perioada stării de urgență, în speță, termenul a început să curgă la data de 29 aprilie 2021 și a expirat la 28 mai 2021, zi de vineri.

Însă, Cristina Lesnic a depus cererea de apel la data de 12 iulie 2021, depășind termenul de 30 de zile stabilit de lege (f.d. 98).

Astfel, Colegiul apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel, precum că Cristina Lesnic a depus apel în afara termenului legal, deoarece art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă statuează expres că acest termen se calculează de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 116 alin.(1, 3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Materialele dosarului atestă că apelanta Cristina Lesnic, odată cu depunerea apelului, a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, invocând că la data de 22 aprilie 2021 procesul urma să fie suspendat de drept, în legătură cu declanșarea stării de urgență pe întreg teritoriul țării, iar ea nu a fost informată despre derularea procesului în cauză. Din aceste considerente nu a putut exercita, din motive neimputabile ei, apelul în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii primei instanțe, exercitându-și dreptul de contestare a hotărârii primei instanțe în termen de 30 de zile de la data când a recepționat dispozitivul hotărârii.

De asemenea, a indicat că concluziile instanței de apel, precum că reprezentantul ei a fost înștiințat despre examinarea cauzei pentru data de 22 aprilie 2021, sunt neîntemeiate, or nu există date confirmative cu semnătura reală a acestuia.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiate motivele invocate în favoarea repunerii în termen a apelului, or, cele invocate de către apelantă nu justifică depășirea termenului de procedură.

În acest sens, instanța de recurs remarcă că momentul care condiționează începutul curgerii termenului de atac pentru depunerea apelului este ziua când a fost pronunțat dispozitivul hotărârii instanței de fond și nu din ziua primirii actului judecătoresc. Legislația națională nu prevede alte excepții privitor la termenul de declarare a apelului.

De asemenea, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiate și argumentele recurente, precum că semnătura din avizul de recepție la care face referire instanța de apel și prin care s-ar confirma citarea pentru ședința de judecată din 22 aprilie 2021 a reprezentantului său, avocatului Valentin Caisîn, nu-i aparține acestuia.

Acest argument nu poate fi reținut de către instanța de recurs, or citația a fost expediată la adresa indicată de avocat și pe avizul de recepție olograf este aplicată semnătura „Caisîn”.

Astfel, reprezentantul apelantei, avocatul Valentin Caisîn din momentul ce știa despre existența litigiului, data ședinței de judecată pentru care a fost numită examinarea cauzei și declanșarea stării de urgență, urma să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale. Avocatul Valentin Caisîn, ca reprezentant al părții, fiind interesat în soluționarea prezentei cauze, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile persoanei reprezentate de acces la instanță. Acesta, fiind împuternicit prin mandatul din 16 mai 2020 să acționeze în numele clienței Cristina Lesnic, era obligat să acorde asistență juridică conform contractului încheiat cu clientul, deci trebuia să se conformeze condițiilor impuse de lege și să prezinte în termen apelul împotriva hotărârii din 22 aprilie 2021.

Instanța de recurs reține și prevederile art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Conform art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune

capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Mai mult, dispozitivul hotărârii din 22 aprilie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, la data de 27 aprilie 2021 a fost publicat pe pagina web a instanței de judecată. Respectiv, apelanta și avocatul său au avut posibilitatea reală de a lua cunoștință cu dispozitivul hotărârii instanței de fond de pe portalul instanțelor de judecată www.instante.justice.md.

În astfel de circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră corectă concluzia instanței de apel și neîntemeiate motivele invocate în favoarea repunerii în termen a apelului. Soluția adoptată de Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 26 ianuarie 2022 este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise de instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Admiterea spre examinare a unui apel tardiv ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Cristina Lesnic, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn și de a menține încheierea din 26 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Cristina Lesnic, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn.

Se menține încheierea din 26 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 54/35, în procedura falimentului, împotriva lui Serghei Gori și Cristinei Lesnic cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei pentru consumul energiei termice și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas